Raadsvoorstel

Datum Raadsvergadering:	
Agenda nr:	
Onderwerp	Nota bodembeheer regio Midden- en West-Brabant
Van:	Jac Beekers
Telefoonnummer:	4358
Email:	Jac.Beekers@Etten-Leur.nl

Aan de leden van de raad.

Voorstel

1. De Nota van zienswijzen vast te stellen;

2. De “Nota bodembeheer; Deelnemende gemeenten in regio Midden- en West-Brabant” vast te stellen;

3. De nota “Bodembeheer regio Brabant” (projectnr. 187490.02; revisie 02 d.d. 17-11-2011) en de Nota bodembeheer PFAS (projectnummer 0462683.100, definitief 0.0 d.d. 28 oktober 2020) in te trekken;

4. De bevoegdheid aan het college te delegeren tot het accepteren van bodemkwaliteitskaarten van andere gemeenten als wettelijk bewijsmiddel en om tussentijdse wijzigingen, zoals aanvullende eisen voor bijvoorbeeld nieuwe stoffen en overige kleinschalige aanpassingen aan de bodemkwaliteitskaart of de bodemnota door te voeren.

Inleiding

De Nota bodembeheer van gemeente Etten-Leur komt in december 2022 te vervallen. De nieuwe nota is opgesteld in samenwerking met 22 gemeenten in de regio en met de OMWB. De geactualiseerde Nota bodembeheer beschrijft het beleid en de voorwaarden voor hergebruik van grond als 'bodem' in de gemeente Etten-Leur.

Beoogd effect en evaluatie:

Na vaststelling van de Nota bodembeheer is het in de meeste gevallen mogelijk om zonder fysiek bodemonderzoek grond te verzetten op basis van de gemeentelijke bodemkwaliteitskaart. Een historisch bureauonderzoek naar de kwaliteit van de bodem ter plaatse van herkomst- en toepassingslocatie volstaat. Zonder de noodzaak tot aanvullend onderzoek wordt de administratieve-

en onderzoekslast bij grondverzet binnen infrastructurele en ruimtelijke projecten verminderd wat de snelheid van uitvoering ten goede komt. Impliciet betekent dit ook een besparing op de financiën.

In de nota is gekozen voor gebiedsspecifiek beleid. Daarbij is de bodem in onze gemeente verdeeld in verschillende functieklassen waaraan een bepaalde kwaliteit verbonden is. Toe te passen grond dient minimaal de kwaliteit te hebben die nodig is voor de functie van het gebied. Door toepassing van dit beleid is grondverzet door de gemeente en door derden niet onnodig tijdrovend en duur en blijft de kwaliteit van de bodem beschermd.

Specifieke veranderingen ten opzichte van het huidige beleid:

- Hoofdstuk 11, TGG: er is een apart hoofdstuk opgenomen over de toepassing van thermisch gereinigde grond;

- Hoofdstuk 13, Terugsaneerbeleid: voor delen van de industrieterreinen Vosdonk en Zwartenberg zijn van het specifieke beleid afwijkende, realistische terugsaneerwaarden opgenomen. Daarmee wordt het mogelijk om op delen van industrieterreinen Vosdonk en Zwartenberg grond van klasse Industrie toe te passen;

- Bodemfunctieklassenkaart: in plaats van een gecombineerde functie landbouw/natuur, zijn op de nieuwe kaart de functies landbouw en natuur gesplitst.

Door het zoveel als mogelijk binnen de regio verwerken van vrijgekomen herbruikbare grond, wordt invulling gegeven aan het principe van ‘duurzaam bodembeheer’.

Argumenten
1.1 Zienswijze geeft aanleiding voor aanpassing van het concept van de Nota bodembeheer

ATM heeft bij verschillende deelnemende gemeenten in de regio een zienswijze ingediend tegen het concept van de Nota bodembeheer, en dan specifiek tegen het voorgestelde beleid ten aanzien van de toepassing van thermisch gereinigde grond (TGG). Als grondreiniger ondervindt ATM daarvan ingrijpende, nadelige gevolgen. ATM is van mening dat de beleidsregels onvoldoende onderbouwd en niet rechtmatig zijn. Namens de gemeenten is hierover advies gevraagd bij deskundigen van Rijkswaterstaat. Deze komen tot de conclusie dat:

1. de huidige regelgeving (Bbk) onvoldoende basis geeft om de toepassing van TGG voor te behouden aan ‘grootschalige bodemtoepassingen’ (GBT’s) of zelfs te verbieden. Het Bbk biedt hiervoor namelijk geen grondslag. Bovendien ontbreekt de motivatie of is deze onvoldoende;

2. het niet mogelijk is om door middel van beleidsregels toepassingen te verbieden of daar voorwaarden aan te stellen. Beleidsregels zijn niet dwingend voor de initiatiefnemer, maar richten zich tot een bestuursorgaan. Gemeentes kunnen in beleidsregels hoogstens aangeven onder welke omstandigheden het bevoegd gezag een toepassing wel/niet in strijd vindt met de zorgplicht;

3. het terecht is dat de regio kritisch is op de toepassing van TGG.

OMWB heeft in een memo de adviezen van RWS uitgewerkt. Etten-Leur kiest ervoor om het hoofdstuk, c.q. de beleidsregel over TGG in de nota te behouden en aan de hand van het memo van OMWB aan te passen. In de ‘Nota van zienswijzen’ is dat verder toegelicht.

1.2 Enkele ondergeschikte aanpassingen zijn in concept van de nota doorgevoerd

Het concept van de Nota bodembeheer is ambtelijk voorbereid en in 22 gemeenten in procedure gebracht. Daarbij zijn enkele fouten/tekortkomingen aan het licht gekomen en hebben sommige gemeenten verbeteringen voorgesteld. De wijzigingen zijn doorgevoerd in de nota maar hebben geen gevolg voor het beleid.

2.1 Vaststelling van de Nota bodembeheer voorkomt een beleidsvacuüm

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft de gemeente Etten-Leur het nieuwe deel van het omgevingsplan nog niet gereed. Door het bodembeleid nu vast te leggen in beleidsregels, komen die regels na inwerkingtreding van de Omgevingswet automatisch in het tijdelijk deel van het omgevingsplan en wordt voorkomen dat er een beleidsvacuüm ontstaat. We borgen hiermee duurzaam hergebruik van grond voor de gemeente en de regio, waarbij de volgende uitgangspunten gelden:

1. De bodem mag niet verslechteren;
2. Administratieve lasten blijven beperkt;
3. Veilig hergebruik van grond wordt gestimuleerd.

2.2 Vaststelling van de Nota bodembeheer maakt handhaving eenvoudiger

De OMWB verzorgt voor alle deelnemende gemeenten de handhaving van de grondstromen. Door een afgestemd regionaal beleid te formuleren wordt de handhaving voor de OMWB eenduidiger en daarmee ook eenvoudiger.

2.3 De Nota bodembeheer maakt de optimale benutting van grond mogelijk

Onderdeel van de Nota bodembeheer is de bodemkwaliteitskaart. Een bodemkwaliteitskaart is

opgemaakt op basis van historisch bodemgebruik en van de bodemopbouw. Een bodemkwaliteitskaart is opgedeeld in zones met verschillende chemische bodemkwaliteiten; binnen een zone is de chemische bodemkwaliteit overal ongeveer gelijk. Tussen de zones zelf verschilt dus de bodemkwaliteit. Deze kaart is belangrijk bij grondverzet. Op grond van de bodemkwaliteitskaart ligt vast welke kwaliteit grond in die zone kan worden toegepast, en kan in beginsel bepaald worden waar eventueel vrijkomende grond uit een gebied kan worden hergebruikt. Daarnaast kan de bodemkwaliteitskaart ook worden gebruikt bij het uitvoeren van bodemonderzoeken of bij de aan- en verkoop van woningen.

4.1 Raad wordt geïnformeerd

Over een besluit van het college inzake wijziging van de Nota bodembeheer of de bodemkwaliteitskaart zal de raad altijd worden geïnformeerd.

Alternatieven/varianten
1.1 Geen beleid opstellen

Wanneer de Nota bodembeheer niet wordt vastgesteld, dan moet iedere partij grond die wordt hergebruikt worden onderzocht. Dat betekent meer administratieve- en onderzoekslasten bij grondverzet binnen infrastructurele en ruimtelijke projecten. Dat kost tijd en geld.

Kanttekeningen en risico's
1.1 Een partijkeuring is nauwkeuriger voor het bepalen van de bodemkwaliteit

Op grond van de Nota bodembeheer geldt voor een (te) ontgraven partij grond dat een eventueel beschikbare partijkeuring prevaleert boven het bewijsmiddel 'bodemkwaliteitskaart'. Een partijkeuring geeft namelijk een nauwkeurig beeld van de kwaliteit van een begrensde partij, en een bodemkwaliteitskaart gaat uit van een gemiddelde kwaliteit over een groter gebied. Ondanks dit verschil in nauwkeurigheid is het aanvaardbaar om de bodemkwaliteitskaart te gebruiken wanneer aan de voorwaarden uit de nota wordt voldaan.

Toelichting
Financiële toelichting

Door de regionale samenwerking blijven de kosten voor een nieuwe Nota bodembeheer voor Etten-Leur in eerste instantie beperkt tot een bedrag van circa € 1.700. Voor deze kosten is in 2021 een verplichting opgenomen in de begroting.

Bij de nota zal ook nog een addendum worden gemaakt waarin het beleid voor een aantal aanvullende thema's wordt opgenomen. De kosten hiervoor zijn nog niet bekend, maar bedragen naar verwachting een vergelijkbaar bedrag.

Personele toelichting

Het voorstel heeft geen personele consequenties.

Juridische toelichting

Het vaststellen van de Nota bodembeheer is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) waarop de uniforme openbare voorbereidingsprocedure (afdeling 3.4 Awb) van toepassing is (artikel 49 Besluit bodemkwaliteit). Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Door ATM is een zienswijze ingediend.

In overleg met OMWB en andere gemeenten zijn de zienswijzen verwerkt in de Nota bodembeheer zoals die nu voor vaststelling wordt aangeboden aan de gemeenteraad. Het is vervolgens mogelijk om tegen het besluit van de gemeenteraad beroep in te stellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (artikel 50 Bbk).

Duurzaamheid
People

Dit voorstel heeft geen relatie met de ‘people-kant’ van duurzaamheid.

Planet

De Nota bodembeheer is met grote zorgvuldigheid opgesteld. Daarmee is geborgd dat er geen ecologische risico’s zijn bij grondverzet. Minder bodemonderzoek leidt tot minder vervoersbewegingen en minder gebruik van chemicaliën bij de analyses.

Profit

Minder onderzoek leidt tot lagere kosten en snellere en meer flexibele uitvoering van civieltechnische werken of ruimtelijke projecten.

Planning
Na het collegebesluit wordt de Nota bodembeheer aangeboden aan de gemeenteraad voor besluitvorming in de raadsvergadering van 7 november 2022. Na afloop van de beroepstermijn van zes weken is de nota onherroepelijk.

Communicatie en participatie
Communicatie voorafgaand aan en tijdens het besluitvormingsproces

In verschillende gemeenten is dezelfde zienswijze door ATM ingediend. Met het adviesbureau Antea, OMWB en deelnemende gemeenten is de zienswijze besproken, is een reactie geformuleerd en zijn aanpassingen van de nota doorgevoerd. De reactie en aangepaste nota zijn besproken met en akkoord bevonden door wethouder De Weert.

Communicatie na besluitvorming

De geactualiseerde nota zal onder de aandacht worden gebracht van civieltechnische partijen die met grondverzet te maken hebben en met collega’s van civiele techniek.

De bodembeheernota en de bijbehorende bodemkwaliteitskaarten worden via een webviewer ontsloten zoals voorgaande jaren ook het geval was. De verwijzing naar de webviewer staat op de website van de gemeente Etten-Leur.

Participatie voor besluitvorming

Specifiek vanwege nieuw beleid voor natuurgebieden is daarover afstemming geweest met Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en Brabants Landschap.

Het concept van de nota heeft van 24 februari tot en met 7 april 2022 ter inzage gelegen.

Participatie na besluitvorming

Vaststelling van de Nota bodembeheer vindt plaats bij besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

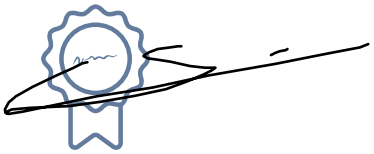
Na vaststelling van de Nota bodembeheer door de gemeenteraad zal die gepubliceerd worden en gedurende zes weken ter inzage worden gelegd. Het beleid treedt de dag na publicatie in werking.

Tegen het raadsbesluit kan beroep worden ingesteld bij de Raad van State.

Bijlagen

Etten-Leur, 4 oktober 2022

burgemeester en wethouders,

Dhr. drs. C. Smits
gemeentesecretaris

Mw. dr. M.W.M. de Vries
burgemeester